

gorelcem stanovanjske hiše. Škodo ceni skupno na pol milijona dinarjev, a zavarovalnine so le malenkostne.

Pogreša se od dne 5. junija t. l. Ladislav Pušlec, 21 let star, visoke, vitke postave, podolga obraza, rjanih las, oblečen v temno-modro obleko. Nad žakljo je imel tetoviran znak L. P. Če ga je kdo videl, se naproša, da sporoči to uredništvu lista.

Romarji na Brezje!

Za romanje na Brezje se takoj prijavite v domačem župnem uradu ali pa nakavnost pri Prosvetni zvezi v Mariboru. Polovična vožnja je dovoljena. Na izkaznici, ki jo vsak udeleženec dobi za 5 Din, je naveden vojni red in spored prireditev v cerkvi in izven cerkve.

Prečastite župne urade prosimo, da se točno držijo roka prijave in da nam prijavo točno pošljejo, da moremo pravočasno poslati izkaznice! Na poznejše prijave se ne moremo več ozirati! Brez izkaznice ne sme z našim vlakom nihče potovati! — Vozni red objavimo takoj, ko bomo vedeli za število udeležencev, v »Slovenskem Gospodarju«. — Prosветna zveza v Mariboru.

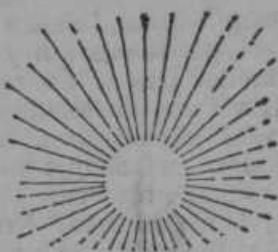
Končni izpiti na Ant. Rud. Legat-ovem enoletnem trgovskem tečaju v Mariboru so se vršili od 15. do 29. junija. Od 28 kandidatov in kandidatov, kateri so bili pripuščeni k izpitu, so prestali izpit: z odliko 1, s prav dobrim uspehom 6, z dobrim uspehom 14, z zadostnim uspehom 2. 3 kandidatkinje imajo v jeseni popravljalni izpit. Popolnoma padel ni nobeden. Uspeh se torej lahko označi kot zelo povoljen. Do ugodnih uspehov so pripomogle odlične učiteljske moči, katere delujejo na zavodu, vzorna disciplina in nadzorstvo, kakor tudi dobro ravnateljstvo. Slavnostna zaključitev tečaja in razdelitev izpričeval se je vršila v ponedeljek, dne 29. junija popoldne. Novi tečaji se začnejo dne 9. septembra t. l. Vpisovanje in pojasnila, tudi pismeno, v Slovenski ulici 7, zraven trgovine Wögerer, telefon 21-61, od 8. do 12. in od 2. do 7. ure. Zahtevajte brezplačno učne programe! Vselej gospodarske krize znatno znižana šolnina. Lastni interes!

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon št. 2358. Lastnik in vodja: primarij dr. Černič, specialist za kirurgijo. Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: višinskim solncem za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; tonizatorjem za elektriziranje po škodbah in ohlapelosti čreves; diatermijo za električno pregrevanje in električno izžiganje; žarnico »hala« za revmatično in druga boleča vnetja; »enteroclanorjem« za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba v I. razredu 120 Din, II. razred 80 Din, III. razred 60 Din.

»Smotreno delo« je geslo dneva. V vseh prilikah se mora štediti s smotrenim delom. Tudi v gospodinjstvu! Zlatorog milo vam pri tem pomaga!

Dobro in zdravo osvežilo v vročini je čaša Radenske mineralne vode same ali pa pomešane s sadnim sokom. Osveži Vas na duhu in telesu.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Ogledajte si pred nakupom v Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15. 376

Vsak teden po enkrat si umijte glavo!

ELIDA SHAMPOO

Dobrota ob vročih dnevih ...

je, če si umijete glavo z Elida Shampooom. Lasje se Vam ne samo dobro izperejo ... ampak Vam ostanejo tudi lepi in zdravi!

Pozor! Množijo se slučaji, da ljudje brez strokovnega znanja prevzamejo orglarska in klavirska dela in da bi vzbudili zaupanje, se sklicujejo na tverko Brandl, da so pri njej delali in se še celo za šefa samega izdajajo. Od takih ljudi naj se zahteva izkaz od tverke, ki ima samo delavce, ki so dejansko nastavljeni pri njej in za katere dela tudi tverka prevzame odgovornost.

*

Zakoni brez krega.

Na Angleškem, kjer dajo še danes veliko na stare običaje, obstoja navada, ki je res nekaj izrednega. V grofiji Essex se vrši vsako leto obred, ki se imenuje »pravda za gnjat mesta Dumnova«. Obred ni le privlačnost za priprosti narod, ampak se ga udeležijo z največjim zanimanjem gledalci, ki so politične in književne veličine. Po starem izročilu, ki obstoji od bogznaj kedaj, se smejo udeležiti tekmovalci za gnjat moški in ženske, ki so poročeni najmanj leto in dan. Tekmovalci za orjaško gnjat morajo priseči ter dokazati, da se niso tekom leta prepirali med seboj.

Krog kresa se izda na prebivalce grofije Essex oklic, naj si izprašajo sami zase natančno vest, če se zakonc res niso kregali med seboj. Zakonski pari, ki prestopijo to preizkušnjo — navadno jih ni mnogo, se morajo prijaviti 8 dni pred tekmo za gnjat. Določenega dne vrejo tekmovalci iz vseh delov grofije. Posebno sodišče iz 6 devic in 6 fantov raziskuje verodostojnost in zasluge tekmovalcev in nalašč za to zadevo določeni advokati delajo razpoloženje za in proti.

Po prestatem običaju se morajo vzorni zakonski pari podvreči najprej zaslišanju v občinski hiši. Nato prične slovesni sprevod. Naprej koraka klicar, temu sledijo jezdec z zastavami, na katerih so všita z zlatom imena od 13. stoletja naprej pri tekmah z gnjatjo kronanih zakonskih parov. Za jezdec pridejo člani razsodišča, advokati, zopet en klicar in ob koncu kandidati s štirimi možmi, ki nesejo orjaško gnjat iz Dumnova na štirih dolgih drogih. Na trgu prične razprava. Zastopniki tekmovalcev (kandidatov) hvalijo na vse pretege odličnosti svojih varovancev, protiadvokati pa črniijo kandidate, da bi rešili gnjat. Po stari navadi še povabijo navzoče politične in književne odličnjake, naj se udeležijo debate, kar da razpravi poseben sijaj ter privlačnost. Slednjič prizna razsodišče gnjat onemu zakonskemu paru, ki je kljuboval vsem napadom in odvrnil vsako

osumljenje. Pari, ki so propadli pri tekmah, prejmejo kot nekako tolažbo le eno četrtino navadne gnjati. Zgodovinarji trdijo, da so pričeli obred z orjaško gnjatjo menihi iz samostana v Dumnovu, ki je bil ustanovljen od bogate gospe Juga l. 1104, a ga je pozneje porušil brezbožni angleški kralj Henrik VIII. Drugi zopet trdijo, da je začetnik opisanega običaja lord Robert, gospodar Dumnova, ki je slovel po svojem junaštvu, darežljivosti in izvirni iznajdljivosti.

Gotovo je, da so bili pogoji za zmago pri tekmah v prejšnjih stoletjih zelo strogi. Zgodovinski zapisniki Dumnova beležijo za celo dobo od kralja Janeza do pričetka širjenja luteranstva za cela 3 stoletja, da ni odneslo gnjati iz Dumnova domov več nego trije zakonski pari. V vsakem stoletju je bil vreden tega odlikovanja le en zakonski pari. Mar li smemo iz tega zgodovinskega dejstva sklepati, da je danes glede zakonske zastopnosti boljše? Vsekako je danes več odlikovancev z gnjatjo in vendar se govori ter piše v današnji dobi toliko o krizi zakonskih zvez!

*

Kratka slava morskega roparja.

Policija v norveški luki Oslo je slučajno zabranila zločinsko pustolovščino. Približno 25 let star možki je zbral krog sebe 12 mladih ljudi, da bi se podal z njimi na tolovajsko vožnjo. V zadnjem trenutku so razkrili roparsko nakano. 12 mož posadke so zaprli, poglavar bande pa je ušel in ga oblasti zasledujejo z vso vnemo.

Kakor so dognali doslej, se je priključil mlad neznanec v Oslo pred 3 tedni. Razpolagal je s precejšnjimi denarnimi svotami in je kupil lepega dne prostoren motorni čoln, katerega je pustil temeljito prenoviti. Med tem je iskal potom oglasov posadko. Sklenil je pogodbo z 12 mladiči, ki so že bili vsi dalje časa na morju. Glavar je zatrjeval, da se bodo podali na lovsko ter raziskovalno potovanje, kojega cilj pa mora ostati spremljevalcem tajnost.

Naenkrat je sklical pred nekaj dnevi s pomočjo brzoselov v noči svoje moštvo. Na čolnu so morali vsi priseči prisego »večnega molčanja« in šele nato jim je zaupal, da se bo podal na morje kot morski ropar. Spremlstvu je zagotavljal, da se lahko počuti povsem varno, ker ima dovolj orožja in je sam preizkušen pomorščak. Takoj se bodo podali na pot v smeri, kjer se nahaja ri-

biški čoln, katerega se bodo lotili kot prvega. Drugi in daljši cilj bo Islandija. Za oborožitev čolna je potrebno orožje, ki se še začasno nahaja na krovu nemškega parnika, ki je istotako zasidran v luki v Oslo.

Posadka motornega čolna se je pustila pregovoriti in je izjavila, da se bode udeležila pustolovske vožnje. Čoln se je podal tik do parnika, s kojega krova so klicali poglavarja. Baš so bili zaposleni na parniku s predajo in v čolnu s sprejemom orožja, ko je posvetil obe ladji žaromet carinskega stražnega čolna. V tem trenutku je skočil roparski glavar liki ščuka s krova v morje in odplaval. Alarmiranih je bilo več stražnih čolnov, ki so se približali tihotapcem v strogi pripravljenosti, da takoj otvorijo ogenj, ako bi se ladji ustavljali.

Roparski motorni čoln se je predal brez odpora, na nemškem parniku so aretirali pomorščaka, ki je hotel brez vednosti vodstva ladje utihotapiti pustolovcem municijo ter orožje. Prijeti mornar pa se brani do danes, da bi izdal ime pobeglega poglavarja.

*

Zamenjam izborna vino iz najboljših vinogradov za suha bukova drva ali za rezan les. Franjo Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica št. 25. 1932

Zanatska banka kraljevine Jugoslavije a. d., podružnica v Ljubljani, razglasa, da daje obrtnikom kredite v tekočem računu proti bianco menici z menično izjavo. Eskomptne kredite dovoljuje na 30 mesecev z odplačilom v desetih enakih tromesečnih obrokih. Obrestna mera je 10% na leto. Kreditnim zadrugam, ki posojujejo tudi obrtnikom, se dovoljujejo eskomptni, lombardni in krediti v tekočem računu po 7½% na leto. Sprejema vloge na hranilne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 5—6% na leto brez odbitka rentnega davka. 1932

Pozor davkoplačevalci. Dokler se ne izvrši odmera zemljarine, zgradarine, pridobnine, rentnine in družbenega davka za tekoče leto 1931, morajo davčni zavezniki plačevati te davke po predpisu iz leta 1931. Vsi ti že v plačilo dospeli četrtletni davki se morajo plačati najkasneje do 15. avgusta 1931. kdor bi do tega dne ne plačal zapadlega, se mu od neplačane vsote zaračunajo 6% zamudne obresti in se iztirja neplačani davek z obrestmi vred prisilno. Zemljarina dospe v plačilo ter se mora plačati v dveh enakih letnih obrokih, najkasneje dne 15. avgusta 1931 in dne 1. novembra 1931, sicer se bodo istotako zaračunale 6% zamudne obresti in se bodo neplačane vsote prisilno izterjale. Davek novih davčnih zaveznikov in davek za nove davčne predmete, ki se bo odmeril med tekočim davčnim letom, dospe v plačilo oni dan, ko se bo davčnim obvezancem pravilno izročil plačilni nalog ali odlog, plačati pa se mora 30 dni po vročitvi plačilnega

naloga odnosno odloka, in sicer v onem znesku, ki je po zakonskih rokih že došel v plačilo. Davek na samce pa morajo tudi vsi ostali delodajalci odpremiti davčni upravi brez izjeme v gotovini, in sicer najkasneje do 15. dne po preteku vsakega meseca.

Kedaj naj žanjemo žito? Kmetijsko ministrstvo v Beogradu je pred kratkim izdalo odlok, da se kmetovalce pouči, kateri čas je najbolj prikladen za žetev raznih žitnih vrst, kar je posebno važno za pšenico, katera je glavni pridelek za izvoz, ker če se žanje preveč zrela pšenica, nastanejo zelo velike izgube v kakovosti in količini. S tega vidika podamo našim kmetovalcem glede žetve naslednje navodilo: Kakor pri košnji travnikov, tako napravimo tudi pri žetvi žita običajno veliko napako, da pustimo rastline prezoreti in predolgo odlašamo s košnjo, oziroma z žetvijo. Izkušnja je pokazala, da dobimo glede množine, kakor tudi glede kakovosti najboljši pridelek, če žito žanjemo že tedaj, ko se da zrno še z nohtom upogniti in prelomiti, oziroma da žanjemo kakor hitro je žito porumelo. Edino rž pustimo lahko nekoliko dalje na njivi, da popolnoma dozori. Če zrnje prezori, da postane popolnoma trdo, le to lahko ob neugodnem vremenu izpade in lahko izgubi lepo barvo, ki je značilna za posamezne vrste žita. Vsled obilne izgube vode prezrelo zrnje tudi nič ne pridobi na vrednosti, ampak nasprotno še izgubi. Torej, žanje se naj, čim žita porumene!

Na kmetijsko-gospodarski šoli Kmetijske družbe v Ljubljani se odpravi 1. oktobra t. l. tečaj gospodarske šole, ki bo trajal 11 mesecev. Gojenke morajo stanovati v zavodu, ki je pod vodstvom sester. Mesečna oskrbna znaša 450 Din. Pogoji za sprejem je dovršeno 16. leto. Prošnje je poslati na Kmetijsko družbo do 31. julija 1931.

Sadjarimo pravi Kmetiskim sadjarjem v pohudo napisal Miloš Levstik. Knjižico je izdala Kmetiska zveza v Mariboru kot drugo številko Knjižnice Kmetiske zveze. Vsebina: »V čem grešimo pri spraviljanju sadja? Sajenje. Oskrba novoposajenih dreves. Skrb za odrasle drevesa. Škodljivcem boji. Sadna drevesa rabijo hrane.« Knjižica se bo dobila za malenkostno ceno 150 Din pri vseh krajevnih Kmetiskih zvezah, v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 in Aleksandrova cesta 6 ter pri Slomškovi zadrugi v Celju. — Sadjarji! Sožite po tej lepi in poljudno pisani knjižici našega priznanega sadjarskega strokovnjaka. — Kmetiska zveza v Mariboru.

Sestanek županstev in drugih agrarnih interesentov v Brežicah in v Sevnici. Sreški kmetijski odbor brežiški priredi sestanke županstev in drugih agrarnih interesentov, ki se zanimajo za pridobitev gozdov po par. 24

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, zapeka, gnitoba v črevesu, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, blede barva obraza izginejo čisto po večkratni uporabi naravne »Franz Josefove« grenčice s tem, da jo izpijemo kozarec, predno ležemo spat. Specialni zdravniki za bolezni v prebavih izjavljajo, da je »Franz Josefova« voda toplo priporočati kot v te namene služijo domače zdravilo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specialnih trgovinah. 12

novega zakona o likvidaciji agrarne reforme in sicer za sodni okraj Sevnica v občinskih prostorih v Sevnici v nedeljo dne 19. julija t. l. ob 9. uri, za sodni okraj Brežice pa v občinski pisarni v Brežicah v sredo dne 22. oktobra t. l. ob 8. uri dopoldne.

*

Poučno potovanje živinorejcev.

Ker besede mičejo, vzgledi pa vlečejo, priredimo letošnjo jesen poučno potovanje v organizatorično najnaprednejše kraje Avstrije. Tozadevno je tudi že poročal v svojem letnem poročilu nedavno preds. našega sreskega kmetijskega odbora, g. ing. Vrhnjak, posestnik iz Pameč.

Potovanje je le zasnovano, oziroma v prvi vrsti predvideno za funkcionarje, delujoče člane rodovniških komisij, voditelje in tajnike živinorejskih organizacij — žinorejskih in bikorejskih zadrug, sorodniških odsekov, kmetijskih podružnic in kmetijskih podružnic sploh, ki so že upostavile smotreno rejsko delo ali pa ki bodo tako delo v živinoreji čimprej organizirale. Za potovanje živinorejcev iz slovenjgraškega političnega okraja bo sr. kmet. odbor preskrbel tudi nekoliko podpora ter naj bi za kritje ostalih stroškov ubožnejšim živinorejcem — izletnikom, bodočim aktivnim funkcionarjem po možnosti skrbela tozadevna organizacija. Na svoje stroške ali na stroške kake kake gospodarske organizacije se naravno potovanju lahko pridruži vsak za živino vneti posestnik.

Vse navedene kmetijske in živinorejske organizacije slovenjgraškega političnega okraja vabimo, da sporoče najpozneje do 20. julija t. l. naslove onih njihovih funkcionarjev, oziroma predstavnikov, kateri se hočejo poučnega potovanja z delno podporo sr. kmet. odbora ali na svoje stroške udeležiti. Priporočamo vendar, da bodo podpore deležni le priglasenci, za katere organizacija jamči, da bodo delali živinorejsko organizatorično. Na svoje stroške se naravno lahko priključijo potovanju tudi zanimanci iz vseh okrajev marijadvorskega okoliša bivše Štajerske, moziško gornjegrajskega, prevalskega in mariborskega okraja, ker se potovanje vrši le v izrazito marijadvorski okoliš Avstrije. Tudi ti naj pošljejo eventualne prijave najpozneje do 20. t. m. Na poznejše prijave se vsled sestavljenja potnih listin bržčas ne bo moglo ozirati.

Za poučno potovanje je predviden naslednji program:

Nedelja, 20. septembra 1931: Prihod v Breže na Koroškem. Zborovanje živinorejcev s predavanjem »marijadvorska živina s posebnim ozirom na rejske prilike in delovanje rejskih organizacij.«

Ponedeljek, 21. septembra 1931: Brež-Hirt (pivovarna, vzorno posestvo), Möbling (govodoreja, prašičjereja), Unseldorf (kontrolna postaja, vzorni hlevi), Silbereg (obed, veležganjarna, vzorno posestvo), Gasseldorf (mlekarnstvo, gno-